

TURNHOUT

Stadsmagazine
november 2023

IN BEELD

Kunstendag
voor Kinderen

ARTIKEL

De andere kant
van kant

DE 2

Helden
op Sokken

18

SINTERKLAAS ARRIVEERT OP 18 NOVEMBER!

06

ACTUA

Zonnepanelen op
bedrijfsdaken

14

DE ROUTE

Rock Paper Pencil
Festival

16

BELEID

Grote werven
van de stad

pleegzorgambassadeurs Tom De Cock en Dina Tersago

DANK JE WEL VOOR JOUW (PLEEG)ZORG!

Van 10 tot en met 19 november is het 'Week van de Pleegzorg'. Allemaal verschillende kinderen zoeken allemaal verschillende pleeggezinnen. Alleenstaanden, gezinnen met of zonder kinderen, holebi's, jonge en oude mensen: iedereen komt in aanmerking om een kind te helpen dat voor korte of lange tijd niet bij zijn ouders kan wonen.

Heb jij interesse, schrijf je dan in voor een infosessie via www.pleegzorg.be. Maar ook andere hulp is welkom: verspreid mee de oproep door simpel de affiche aan je raam te plakken. Die kan je gratis aanvragen bij www.pleegzorg.be/welkombijpleegzorg.

Aan alle pleegzorggezinnen: dank je wel voor jullie warme engagement.

ALLERHEILIGEN OP DE BEGRAAF-PLAATSEN

Bloemen bij de (urnen)graven, de columbariummuur en de strooiweidemuur mag je nooit ingraven, de paden moeten vrij blijven. Op 21 november starten de stedelijke diensten met een grote opruimbeurt. Zij verwijderen de bloempotten rond de graven en gedenkmuren. Ook oude, verwelkte en vergeten bloemen en beschadigde potten halen ze weg. De stadsmedewerkers benaderen de graven altijd met respect. Verse bloemstukken die zijn neergelegd bij een recent afscheid worden intact gelaten.

➔ www.turnhout.be/reglement-begraafplaatsen

ZICHTBAAR IN HET VERKEER

De dagen worden korter, fietsers rijden in het donker naar school of werk en terug. Maak het veilig: zet je lichten aan, draag een fluo-vestje of -armband, doe reflectoren op de spaken van je wielen. Ook uit respect tegenover automobilisten, van wie je verwacht dat ze rekening houden met jou: zorg dat ze je zien, zodat ze weten dat je er bent.

MOBIEL DIGIPUNT

Heb je vragen over computers, internet of digitale dienstverlening? Sinds kort toert er een mobiel Digipunt rond bij organisaties en evenementen, daar kan je gratis terecht. Tijdens de seniorenweek kom je het tegen bij De Wissel, Nand Peetersstraat 33, op 23 november van 11.30 tot 14.30 uur.

KOERS NAAR KLIMAATDOEL

ZONNEPANELEN OP
BEDRIJFSDAKEN
STOTEN LOKALE
STROOMPRODUCTIE
OMHOOG

De ambitie van het klimaatplan is duidelijk. In 2030 is veertig procent van de stroom in de stad hernieuwbaar en lokaal geproduceerd. Intussen tikt de tijd om dit duurzame doel te behalen wel aan een stevig tempo door. Wat is dan nodig om het streefpunt te bereiken? **Simpel: over zes jaar moet de hoeveelheid groene energie meer dan verdubbelen. Een stroomversnelling dringt zich dus op, maar gelukkig staan Turnhoutse bedrijven in koppositie om een snelle koers te rijden richting de voorlopige finish.**

Het aandeel groene stroom in Turnhout moet klimmen van 61 500 naar 140 000 MWh. Dat is een toename vergelijkbaar met het gemiddeld jaarverbruik van zo'n 22 500 Vlaamse gezinnen. De Turnhoutse huishoudens dragen nu al fors bij aan de CO₂-reductie met hun aandeel in de lokale stroom uit zon, hoewel er dus heel wat meer nodig is om in de lokale energienoden te voorzien.

GROENE STROOMVERSNELLING

Bedrijven en kmo's geven de toekomst van Turnhout mee vorm en nemen zo een aanzienlijk deel van het totale elektriciteitsverbruik voor hun rekening. In die zin kunnen zij ook een deel van de verantwoordelijkheid dragen om de groene doelen van de stad te helpen verwezenlijken. Het lokaal bestuur

heeft namelijk een partnerschap gesloten met de lokale burgercoöperatie Campina Energie, die de bedrijven en kmo's kan helpen om zonnepanelen op hun gebouwen te installeren. In ruil voor die grote daken stelt Stad Turnhout zich bovendien mee kandidaat om hun teveel aan zonne-energie - dat anders verloren gaat - aan te kopen.

Zo geeft het stadsbestuur zelf het goede voorbeeld in de realisatie

van zijn klimaatbeleid.

Want hoewel alle geschikte plekken voor zonnepanelen op de eigen panden van de stedelijke diensten worden ingenomen, volstaan die opbrengsten niet om de eigen consumptie volledig met zelfvervaardigde elektriciteit te bevoorraden. Daken van bedrijven kunnen daar dus bij helpen én in één beweging de klimaataspiraties in een stroomversnelling brengen. Op die daken is namelijk wel nog veel plaats voor pv- of fotovoltaïsche installaties. Die kunnen met een vermogen van minimaal 10 kW op korte tijd grote volumes leveren om het 2030-doel te behalen.

SCHOUDE AAN SCHOUDE

De komende maanden gaan stadsmedewerkers in gesprek met bedrijfsleiders om de mogelijkheden voor zonnepanelen te overwegen. Of te heroverwegen. Want door samen te werken met Campina Energie, wordt gezocht naar optimale opbrengsten en nieuwe kansen, ook voor daken waarop nu al installaties liggen.

Ondernemers kunnen rekenen op advies, onder meer over nieuwe technologieën, om het financierings- en afnamemodel van de installaties op punt te stellen. Zo ontstaat snel een opti-

maal rendement. Gelijktijdig krijgen ze ook inzichten om zich via groene stroomproductie voor te bereiden op de aangescherpte klimaatregels, zoals de verplichtingen van de Vlaamse regering rond zonnestroominstallaties, die al in juni 2025 van kracht worden. Door zonnepanelen op grote daken te plaatsen, werken lokaal bestuur en bedrijven dus schouder aan schouder aan een duurzame én welvarende toekomst voor Turnhout. Dat is win-win.

➔ [www.turnhout.be/
zonnepanelen-op-grote-daken](http://www.turnhout.be/zonnepanelen-op-grote-daken)

KUNSTENDAG VOOR KINDEREN

Op zondag 19 november draait het jaarlijkse kunstevenement op kindermaat overal in Vlaanderen rond het thema 'Topstukken'.

Topstukken zijn zeldzame

en onmisbare voorwerpen uit het verleden die niet verloren mogen gaan en die daarom worden beschermd. Dergelijke topstukken bestaan in alle kunstvormen: dans, film, circus, muziek, literatuur, schilder-, boetseer- en

tekenkunst enzovoort. Tijdens de Kunstendag mogen de kinderen zelf kiezen wat voor hén topstukken zijn. En nog beter: ze kunnen er zelf ook maken!

turnhoutspeelt.be/kvk

VRAAG HET HAAR ZELF

Annelies Robrechts,
Apotheker

Heb je een concrete vraag die ook interessant is voor een andere Turnhoutenaar? Bezorg die dan via www.turnhout.be/vraaghethemzelf. Je leest hier het antwoord!

WAAROM MOET IK ME LATEN VACCINEREN TEGEN COVID EN GRIEP?

In de komende maanden zullen beide virussen veel mensen ziek maken. Ben je 65-plusser, heb je een kwetsbare gezondheid of ben je zwanger, dan loop je een hoger risico op complicaties en zelfs op een ziekenhuisopname of erger. Twijfel je? Vraag dan raad aan je huisarts of apotheker.

WAAR KAN IK TERECHT?

Covid- en griepvaccins beschermen goed, maar je moet je elk jaar opnieuw laten inenten. Dit jaar kan je voor beide vaccinaties bij je huisarts terecht, maar ook bij mij of andere apothekers. Zo helpen wij mee om zoveel mogelijk kwetsbare personen te bereiken, aanvullend op de huisartsen. Niet alle apothekers bieden vaccinatie aan, dus bel jouw apotheker eerst op of kijk op de website.

'Vind een apotheek' op
www.apotheek.be

DE ANDERE KANT VAN KANT

Op het enorme schilderij van Daniël Mytens de Jonge waakt Maria Van Zimmeren, Vrouwe van Turnhout, al een paar eeuwen over de stad. Wie in het Taxandriamuseum binnenkomt, kan het enorme portret onmogelijk missen. Dat het kantwerk in de weelderige jurk van de vrouwe de waarde heeft van een hedendaagse sportauto, valt waarschijnlijk veel minder mensen op. Musea tonen in hun kantcollecties sinds lang vooral de pracht en praal van rijkelijk versierde kleding en verfijnd linnengoed.

Het Taxandriamuseum wil de andere kant laten zien: hoe de vrouwen die het kantwerk maakten in het volstrekte tegendeel van al die luxe leefden. Kantregistrator Marnix Steenackers en kantonderzoeker Sofie Wilder hebben zich de voorbije maanden verdiept in de - ruw geschat - 18 000 ongeregistreerde stukken van de kantcollectie. Uit hun werk moet uiteindelijk een nieuwe kantopstelling groeien.

FOCUS OP ONGEREGISTREERDE KLOSKANT

Marnix: 'In september hebben we met de hulp van veertien toegewijde vrijwilligers de eerste 400 collectiestukken zorgvuldig geregistreerd en uitgebreid beschreven. Sommige vrijwilligers zijn zelf kantklossers, een van hen heeft ons zelfs de basisslagen

aangeleerd. Dat heeft het registratieteam meteen geholpen om praktijkervaring op te doen met kloskant. Zo worden technische termen als 'lennenslag', 'halve slag' en 'gewrongen slag' toegankelijker. Eens je die technieken in de vingers hebt, kan je ze daarna makkelijker herkennen in het kantwerk.'

'CITIZEN SCIENCE'

Sofie: 'Het registratieproject was een klassiek voorbeeld van citizen science, wetenschappelijk onderzoek dat geheel of gedeeltelijk wordt uitgevoerd door vrijwilligers, vaak samen met professionele onderzoekers. De wisselwerking tussen museum en vrijwilligers was bijzonder sterk. Wij leerden van hun praktijkervaring en expertise, zij waren na afloop blij met hun nieuw verworven kennis. De kantklossers onder hen namen ook inspiratie mee uit de patronen die ze hier hebben gevonden. En ze zijn allemaal gebrand op een vervolg; we hopen er zelf ook op.'

WE ZIJN DE VRIJWILLIGERS BIJZONDER DANKBAAR!

TURNHOUTSE KANT?

Op de zolder van het Taxandriamuseum, goed beschermd tegen het licht, is een deel van

de collectie uitgesteld: opvallend zijn enkele jachttafereelen, die doen denken aan het Turnhoutse wapenschild. Maar bestaat er ook zoiets als 'Turnhoutse kant'?

Sofie: 'Over kantsoorten bestaat veel discussie. Vaak verwijzen de namen naar een geografische oorsprong: Chantilly, Rijselse kant, Parijse kant enzovoort. Maar dat raakte achterhaald. In Turnhout werden heel veel verschillende soorten

geklost. Opvallend voor deze regio zijn de rijke tekeningen met bloemen, dieren en jachttafereelen en ook de grote formaten. Na de Eerste Wereldoorlog raakte de kantnijverheid in verval, maar in Turnhout is die langer blijven bestaan dan op veel andere plaatsen. En dus overleefden meerdere kantsoorten hier.'

Marnix: 'Er zijn technische kenmerken die in Turnhout gekloste kanten typeren. Als je kant onder een loep bekijkt, kan je de ver-

schillen opmerken en kantsoorten van elkaar onderscheiden. Dat is niet altijd even vanzelfsprekend, aangezien verschillende kantsoorten dezelfde eigenschappen kunnen delen.'

GETUIGENISSEN

In de nieuwe kantopstelling wil het Taxandriamuseum niet alleen de collectie tonen, maar ook de verhalen erachter.

Sofie: 'De afgewerkte luxeproducten tonen maar één kant. Met de vernieuwde opstelling streven we ernaar een duidelijker beeld te schetsen van de werkomstandigheden van de vaak anonieme kantwerker. Veel bedrijfsarchieven zijn verloren gegaan, daarom zoeken wij getuigenissen over mensen die om den brode kant maakten. Hun foto's, brieven, postkaarten, dagboeken of andere documenten: die zouden ons onderzoek helpen. Wie die nog heeft, is dus binnenkort zeer welkom op onze open zittingen.'

➔ Open zittingen

15 november: 13-20 uur
19 november: 11-16 uur
Speelkaartenmuseum,
museumcafé

www.taxandriamuseum.be/
open-zittingen

DE TWEE

Wendy Raymakers,
Held-op-sokken bij
VITA.-Conceptstore

NIEUW GAREN UIT
OUDE SOKKEN
MAAKT CIRKEL ROND

Het merk zit niet alleen in onze collectie, het behoort tot ons DNA. Fijn dat de musea mee de duurzame (speel-) kaart trekken!

Eva van Eijndhoven,
Held-op-sokken
bij Musea Turnhout

BRENG OUDE SOKKEN
NAAR MUSEA OF
BIBLIOTHEEK

In ruil voor je weessokken of versleten exemplaren krijg je korting op een nieuw, gerecycleerd paar. Mét speelkaartenmotief!

#HeroOnSocks is een 100 % duurzaam sokkenmerk. Alle sokken worden volledig gemaakt van afgedankt textiel: grotendeels een combinatie van gerecycleerd katoen en gerecycleerd polyester (van bijvoorbeeld petflessen). Musea Turnhout verkoopt een eigen ontwerp van de sokken tijdens de eindejaarsperiode.

DE ROUTE

ROCK PAPER PENCIL FESTIVAL

Al jouw strip- en bordspelhonger wordt gestild op zondag 12 november. De Warande wordt van de kelder tot in de verste uithoeken gevuld met makers, spelers, lezers en ontdekkers.

➔ Voor namedropping:

kijk in het Uitmagazine op pagina 10-11!

A

B

C

D

A

LIVEACTIONFANS: RICHTING BIBLIOTHEEK

De jonge theatermakers van Kaaiman lieten zich inspireren door strips en bordspellen en schreven hun eigen toneelstuk.

B

BORDSPELFANATEN: NAAR DE KUUB

Spellen uitproberen die je nog niet kent of zelfs prototypes testen die nog niemand kent. Liefhebbers, mis het niet!

C

STRIPLIEFHEBBERS: VIND DE TUINZAAL

Om 14 uur vuurt journaliste Marjan Temmerman in het Stripgids Salon haar vragen af op (weldra) beroemde auteurs.

D

CREATIEVELINGEN: VERDWAAL IN HAL EN KELDER

Experimenteer met druktechnieken, laat je inwijden in de geheimen van illustratoren, neem stiften ter hand: word maker!

GROTE WERVEN VAN DE STAD

Wie een stad van en voor de toekomst wil zien, moet na de zomer van 2024 beslist eens door Turnhout wandelen. De komende maanden worden tal van werven opgericht of afgevoerd en veel van die bouwwerken zijn van groot belang voor de hele stad. 'Voor minstens tien projecten leggen we volgend jaar ofwel de eerste steen, ofwel de allerlaatste.'

Op die lijst: het poortgebouw van het begijnhof, de politiepост in de Turnvotoren, de stedelijke site aan de Everdongenlaan, de kerk die kleuterschool wordt in de Parkwijk, het nieuwe buurthuis in het Merodecenter, het toerismekantoor op Turnova, 'Globetrotter' voor de buurt Otterstraat-Kwakkelstraat, een KWO-installatie voor de Kunstencampus, de renovatie van de kapel op begraafplaats Nazareth en het sportcomplex met klaslokalen in het Stadspark.

Schepen van Facility Management en Financiën Francis Stijnen: 'Als we de geraamde kosten voor alleen die tien projecten optellen, dan komen we al uit op een investering van zo'n 35 miljoen euro.'

POORTGEBOUW WORDT B&B

Woningen in het begijnhof die vrijkomen, worden door Stad Turnhout in erfpacht gegeven en vervolgens door de erfpachter gerenoveerd. Die kunnen daar elk individueel een subsidie voor krijgen van de Vlaamse overheid. 'In het poortgebouw echter waren de verschillende ruimtes zodanig met elkaar vervlochten, dat we ze eigenlijk niet in aparte wooneenheden konden opsplitsen. Daarom hebben we een andere bestemming gezocht en komt er een bed and breakfast in het historische pand.'

NIEUW OP TURNOVA

'We maken twee verhuisbewegingen richting Turnova: eind 2024 neemt de lokale politie een op

maat gebouwde politiepост in gebruik op de eerste verdieping van het torengedouw. Onze eigen toerismedienst verhuist rond het begin van de zomer naar het gedouw op de grens van het plein en de Kunstencampus.'

IN HET STADSPARK

'Veruit de grootste investering is die voor het nieuwe sportcomplex met klaslokalen. De voorbereidende werken zijn gestart, de omgevingsvergunning is aangevraagd. In totaal ramen we de kosten op 17,5 miljoen euro. Met de vernieuwingsoperatie voor Stadspark en Parkwijk bovenop, investeren we zelfs 26 miljoen euro in dat gebied. Daar krijgt Turnhout een sportief, duurzaam en groener park voor in de plaats.'

Op de foto: het poortgebouw van het begijnhof, toekomstige B&B.

**VOOR MINSTENS TIEN
BOUWPROJECTEN
IS 2024 EEN
CRUCIAAL JAAR**

*Francis Stijnen,
schepen van Facility
Management en Financiën*

GRATIS HONDENPOEPZAKJES

Tijdens de maand november mag elke hondeneigenaar een gratis rolletje hondensoepzakjes afhalen aan de onthaalbalie in het Stads-kantoor, zolang de voorraad strekt. De gemeenschapswachten belonen wandelaars die getrouw de uitwerpselen van hun hond opruimen en zo helpen om straten en stoepen proper te houden. (Al zal vooral de hond plezier hebben van de smakelijke traktatie!)

Op zaterdag 18 november rond 13.15 uur komt de Sint per boot aan in de jachthaven aan de Nieuwe Kaai. Lees meer Sinterklaasnieuws in het Uitmagazine op pagina 12!

AL INGESCHREVEN VOOR DE HERT&RUN?

Op 29 december kan je weer meedoen aan de uurloop die je door de Wintertuin, het stadshart én enkele gebouwen voert.

➔ www.turnhout.be/hertenrun-2023

SENIOREN- RONDLEIDING IN DE BIB

Op 23 november zijn nieuwsgierige senioren welkom in de normaal 'voor het publiek verboden' delen van bibliotheek en archief. Je krijgt uitleg, komt van alles te weten dat je vast en zeker nog niet wist en wordt op het einde getrakteerd op koffie en een babbel.

➔ Inschrijven en meer activiteiten:
www.turnhout.be/seniorenweek

DE WARMSTE BOEKENVERKOOP

Van 25 november tot en met 2 december moet je absoluut schatten gaan zoeken in de duizenden boeken die de bibliotheek verkoopt. De opbrengst gaat naar TEJO, de organisatie die laagdrempelige therapeutische hulp biedt aan jongeren tot twintig jaar.

➔ dewarmsteweek.be
➔ tejo.be

#INSTADSKRANT

digit.all.photo "Zandgrond"
#expodewarande

christelpauwells
Herfst in het bos.

laura.lefe.bvre
Hello goodmorning!

wendyh_fotografie
De triatlon in Turnhout was een groot succes!

petra.peeters.101
Morningglow

stefantackxphotos
Turnhout – nachtelijke sporen

Maak nu je selectie voor het laatste Stadsmagazine van 2023. Het decembernummer mag sfeervol worden en een eindejaarstintje krijgen ... wie helpt?!

Deel je foto's openbaar via Instagram met de hashtag #instadskrant, ten laatste op 6 november.

REDACTIE

Communicatie, Stads-kantoor, Campus Blairon 200, Turnhout, 014 44 33 45, lieve.quadflieg@turnhout.be
www.turnhout.be

Volg ons op Facebook via www.facebook.com/stadturnhout

Verantwoordelijke uitgever
Paul Van Miert,
Campus Blairon 200, Turnhout

GEDRUKT DOOR GROEP JOOS

ISO 14001
100% GERECYCLEERD PAPIER
MVO GECERTIFICEERD

PRAKTISCH

De diensten werken op afspraak. Je kan online een tijdstip reserveren of telefoneren naar 014 44 33 11.

Stads-kantoor	014 44 33 11	www.turnhout.be/loketten
OCMW Turnhout	014 47 47 47	www.turnhout.be/loketten
Welzijnsonthaal	014 47 11 00	www.turnhout.be/loketten
Recyclagepark	014 42 48 81	www.iok.be/afval

ROCK PAPER PENCIL

FESTIVAL 2023

GRATIS

12-11	10-18u
De Warande	
Turnhout	

12 NOVEMBER

- EXPO'S •
- WORKSHOPS •
- INTERVIEWS •
- SPELDEMO'S •

VOOR AL UW STRIP- EN BORDSPELHONGER

meer info: www.rockpaperpencil.be

Met financiële steun van:

Met medewerking van:

